

Ljubljana, 15.2.2018

Vprašalnik za stranke, ki bodo sodelovale na »Volitvah 2018«

A) Spoštovani,

V SINTEZI-KCD intenzivno spremljamo priprave na letošnje volitve v DZ. Toliko bolj, ker smo trdno prepričani, da je eden osnovnih razlogov, da se z določenimi razvojnimi vprašanji, težavami in dilemami Slovenija neuspešno sooča že desetletja, tudi zaradi neustrezne volilne zakonodaje in predvsem neustreznih odzivov vlade. Očitno je, da sedanji volilni sistem ne omogoča, da bi izvolili poslance DZ, ki bi bili spravljivejši in bolj konstruktivni navznoter ter bistveno odločnejši navzven, zlasti do institucij EU, kamor smo vse bolj vpeti, kot država pa vse pogosteje obravnavani neenakopravno.

Zato smo se v SINTEZI-KCD odločili, da se v letošnje predvolilno dogajanje vključimo intenzivno, kot aktiven in organiziran deležnik Civilne družbe. Naš cilj je, da po svojih močeh prispevamo k boljšemu oblikovanju (pred)volilnih programov političnih strank, h kvalitetnejšemu izboru kandidatov za poslance DZ, pa tudi k usmerjanju volivcev h kandidatom, ki po našem mnenju predstavljajo pozitiven izbor glede na razvojne izzive Slovenije.

Ker nas pri tem ne vodi ideološka opredelitev, temveč predvsem ustreznost političnih programov in verodostojnost njihovih nosilcev (kandidatov), smo iz preštevilnih odprtih vprašanj izbrali štiri ključna področja, v odnosu do katerih se po našem mnenju izpričuje pripravljenost kandidatov in političnih strank, da se odločneje lotijo temeljnih problemov našega razvoja.

V prilogi vas seznanjamo s temi štirimi sklopi vprašanj. Dodajamo tudi vprašalnik, s katerim poskušamo ugotoviti, kakšen je odnos vaše stranke do teh vprašanj. Prosimo za kratke, natančne in zavezujoče odgovore, iz katerih bomo lahko odgovorno povzeli, KAJ so prioritete vaše stranke in KAKO se nameravate lotiti reševanja teh izzivov.

Seveda nam na vprašalnik niste dolžni odgovoriti. Toda neodzivnost, pavšalne odgovore ali zasipanje z goro gradiv namesto natančnih in zavezujočih odgovorov bomo razumeli, da se v predvolilno dogajanje podajate po vzoru prejšnjih let, ko se je pred volitvami mnogo obljubljal, po volitvah pa malo storilo. Izredno nizka stopnja zaupanja državljanov v politične stranke, predvsem pa hitro padajoča udeležba na volitvah, opozarjata, da civilna družba zahteva spremembe in drugačno delovanje političnih strank in deležnikov zakonodajne in izvršilne sfere. Nadaljevanje dosedanje prakse, ki povečuje odtujenost in prepad med oblastjo in ljudstvom, prav gotovo ni dobra perspektiva za Slovenijo. Kot naš prispevek k odgovornejšemu upravljanju države in njenega premoženja bomo v odvisnosti od vsebine in verodostojnosti odgovorov volivkam in volivcem priporočali ali odsvetovali izvolitev posameznega kandidata in/ali liste oz. stranke.

Odgovore na naš vprašalnik pričakujemo do 1. marca in v tem pričakovanju vas pozdravljamo.

Za SINTEZO-KCD

Prilogi: - opredelitev štirih bistvenih vprašanj

- vprašalnik za kandidate in kandidatne liste oz. stranke

B) Opredelitev 4 ključnih razvojnih vprašanj

Izmed številnih vprašanj, ki Slovenijo tarejo že desetletja, smo po temeljitem premisleku opredelili štiri vprašanja, ki se nam zdijo meritorna in na katera nam odgovori političnih strank pred volitvami v DZ dajo zadosten vpogled v naravnost strank in njihovo pripravljenost, da se spopadejo z njimi. Ne le z obljubami pred volitvami, temveč tudi s svojim delom v naslednjem mandatu. Navsezadnje bo to razvidno tudi iz tega, ali bodo stranke za Volitve 2018 kandidirale ljudi, ki imajo svoja stališča do teh vprašanj jasno opredeljena in so pripravljeni vztrajati pri njihovem reševanju z vso svojo integriteto, znanjem in odgovornostjo.

1. VOLILNA ZAKONODAJA

V SINTEZI-KCD si že več let prizadevamo, da bi dosegli dogovor političnih strank o spremembi sedanjega proporcionalnega volilnega sistema v smeri kombiniranega volilnega sistema. Sedanji volilni sistem, ki je nastal v tekmi s časom v letu 1992 in ga je takratna Skupščina sprejela »za enkratno uporabo«, niti približno ne ustreza več: je ustavno sporen, ker ne omogoča odločujoče vloge volivcev – državljanov, povzroča velike »sive lise« v pokritosti Slovenije s poslanci, daje nesorazmerne prednosti političnim strankam in odriva oz. skoraj izloča Civilno družbo (CD) iz volilnega sistema, kar vse vodi v negativno kadrovske selekcije.

2. ODGOVORNOST VLADE IN MINISTROV

Slovenija kronično boleha za pomanjkanjem politične odgovornosti. V SINTEZI-KCD smo prepričani, da je eden temeljnih vzrokov za to neustrezen Zakon o vladi, ki povsem napačno pozicionira institut mandatarja, premierja, vlade in ministrov. Če bi imel mandatar več pristojnosti pri izbiri ministrov, kasneje pa kot predsednik vlade k njihovem razreševanju in nadomeščanju, bi moral prevzeti bistveno večjo odgovornost za delovanje ali ne-delovanje vlade v celoti, pa tudi za posamezne sprejete in ne-sprejete odločitve ministrov. Zato smo prepričani, da bi bilo potrebno čim prej spremeniti Zakon o vladi.

3. UPRAVLJANJE Z DRŽAVNO LASTNINO (lastnino državljanov)

V zadnjem desetletju to vprašanje postaja ključni problem našega razvoja. V SINTEZI-KCD nikakor ne moremo razumeti neznosne lahкотnosti, s katero slovenska politika odprodaja gospodarska podjetja, telekomunikacijske sisteme in banke oz. kako brez učinkovitega odpora pristaja na nelegitimne zahteve raznih organov EU, tujih bančnih korporacij in mednarodnih finančnih centrov po njihovi »privatizaciji«. Ta odprodaja najpogosteje spominja na sovražne prevzeme, saj se naša podjetja praviloma prodajajo pod ceno, pri tem pa se vlada obnaša neodgovorno in se izgovarja, da nima potrebnega vpliva na imenovanje guvernerja BS ali delo vodilnih v SDH ali DUTB.

Pri tem ne moremo mimo dejstva, da vlada v resnici NI LASTNIK teh podjetij in bank, temveč le njihov vsakokratni upravljavec, s katerim bi morala ravnati v smislu dobrega gospodarja.

4. TUDI SLOVENIJA JE DEL PROPADAJOČEGA PLANETA

Vse pomembnejša postajajo tudi vprašanja, kako posamezna družba ravna s svojim naravnim okoljem, kakšna je njena energetska politika, kakšne prometne sisteme oblikuje, kako ščiti plodno zemljo in pitno vodo, kako se bori proti neustrezni kemizaciji kmetijstva in prehranske industrije, kako gospodari s prostorom. Prepričani smo, da razvojni in zaščitni ukrepi na tem področju neustrezno odgovarjajo na vse bolj akutne izzive. Problemi se zato še bolj poglobljajo, ne pa rešujejo. Politik (in nadzora) na teh področjih tako ni mogoče označiti niti kot ustrezne niti kot učinkovite.

V SINTEZI-KCD na vsa ta vprašanja že dolgo opozarjamo vlado in posamezne ministre, pogosto pa tudi vodstva političnih strank ali poslanske skupine. Le redko dobivamo odgovore na naše zahteve po učinkovitejšem ravnanju (npr. Vlada je ugodila naši zahtevi in ustanovila Projektni svet za civilni nadzor izvajanja projekta »drugi tir«), pogosteje pa se ta opozorila izgubijo v birokratskih labirintih državnih organov ali služb in ne-odgovornem ne-ukrepanju pristojnih ministrov. Pravzaprav se o teh problemih več govori le v primerih večjih nesreč (npr.: požar v Kemisu) ali škandalov in seveda v predvolilnem obdobju, ko stranke tekmujejo z obljubami, kako bodo vse to uredile, če le dobijo mandat za to. Te obljube pa so običajno pozabljene, še preden je sestavljena nova vlada.

Zato smo se v SINTEZI-KCD odločili, da te obljube pred letošnjimi parlamentarnimi volitvami spremljamo bolj organizirano, da bolje pregledamo (pred)volilne programe političnih strank in podpremo tiste stranke in posamezne kandidate, ki bodo v svoje programe sprejeli jasne in nedvoumne zaveze o pospešenem in učinkovitem reševanju teh izzivov. Na drugi strani bomo v vseh medijih in družbenih omrežjih javno opozarjali na tiste stranke in njihove kandidate, ki so do teh vprašanj indiferentni ali celo ignorantski. Seveda bomo uresničevanje danih obvez in obljub organizirano spremljali tudi po volitvah.

S spoštovanjem in pozdravi

ZA SINTEZO-KCD

C) Vprašalnik za stranke, ki bodo sodelovale na Volitvah 2018

Predsednike strank, ki bodo sodelovale na državnozborskih volitvah 2018, prosimo, da nam kratko in verodostojno odgovorijo na vprašanja, ki smo jih opredelili v spremnem dopisu:

Naslov stranke:

1. VOLILNA ZAKONODAJA

a) Ali se je vaša stranka opredelila do tega vprašanja? DA NE

Za kakšen volilni sistem se zavzimate: (ustrezno obkroži)

- A. Ostane tak kot je, proporcionalni;
- B. Kombinirani, kot ga je predlagal ZDUS;
- C. Večinski, kot ga je predlagala SDS

b) Ali je to vprašanje za vas prioritetenega pomena? DA NE

c) V katerem svojem dokumentu (programu) imate to opredeljeno? (opredelite dokument, če je vprašanje precizno obdelano, lahko v prilogi* dodate bistvene odstavke):

2. ODGOVORNOST VLADE IN MINISTROV

a) Se strinjate, da bi bilo potrebno spremeniti Zakon o vladi in povečati pristojnosti mandatarja in predsednika vlade ter odgovornost vlade in ministrov za sprejete (in nesprejete) odločitve? DA NE

b) Ali imate to stališče opredeljeno v katerem od svojih strankarskih dokumentov? Katerem?

3. UPRAVLJANJE Z DRŽAVNO LASTNINO

a) Se vam zdi to vprašanje primarnega pomena? DA NE

b) Imate to problematiko opredeljeno v katerem od svojih dokumentov? Kako?

4. TUDI SLOVENIJA JE DEL PROPADAJOČEGA PLANETA

a) Se strinjate, da postaja okoljevarstvena problematika v najširšem, civilizacijskem in planetarnem smislu, vse pomembnejša? DA NE

b) Kateri vidik te problematike se vam zdi najbolj pereč?

c) Ali vaši dokumenti vsebujejo konkretne predloge za reševanje teh problemov? DA NE

d) Katere konkretne predloge?

Datum izpolnitve Vprašalnika:

Verodostojnost odgovorov potrjuje:

Ime in priimek: ...

Funkcija v stranki: ...

Nam zaupate št. mobitela za neposredne stike? ...

Za podatke se vam zahvaljujemo!

Za SINTEZO-KCD vodja projekta »Volitve 2018«

*) Eventualne kratke priloge kot del posameznih odgovorov: